

Příloha k protokolu o SZZ č. ....
Vysoká škola: **JU v Č. Budějovicích**
Filozofická fakulta J
Datum odevzdání posudku: **2. června 2011**

Jméno: **Bc. Jitka Anderlová**
Obor: **Bohemistika navazující**
Vedoucí */diplomové práce
doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.
.....

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Cestopis Jana Tektandera z Jablonného

---

téma

Diplomová práce je cenným přínosem k poznání humanistické cestopisné literatury v Čechách. Tektanderův cestopis byl psán německy, vyšel čtyři roky po autorově návratu do vlasti v roce 1608 a jako první přináší do českého prostředí zprávy o Persii a Arménii. O jeho významu a oblibě svědčí další rozšířená vydání v roce 1609 a 1610.

První kapitoly pojednávají o žánru cestopisu jako typickém fenoménu humanistické a renesanční literatury a po krátkém exkurzu do středověku se věnují vývoji tohoto žánru v českých zemích. Diplomantka uvádí primární i sekundární literaturu v přehledném výčtu až do poloviny 20. století. V kapitole *Politický kontext diplomatické cesty Rudolfova poselstva* nastínila diplomantka historické a politické okolnosti Tektanderovy cesty na východ. (Rudolf II. v osmdesátých letech přesídlil z Vídně do Prahy mj. z obavy před tureckým nebezpečím, do střední Evropy pronikají zvěsti o ukončení války Turků s Persií, útok na Bihač, dobytí Rábu, vyslání poselstva do Persie apod.) Organicky je zařazena kapitola o dějinách Persie v inkriminovaném období, vztazích Habsburků a perských panovníků a diplomatických misích obou stran. Ve čtvrté kapitole najdeme informace o Tektanderových předcích a okolnostech jejich příchodu do Jablonného, Tektanderově vzdělání a především o jeho účasti v poselstvu do Persie pod vedením Štěpána Kakaše.

Jádrum práce je kapitola pátá, pojednávající o Tektanderově cestopise *Krátký a pravdivý popis putování z Prahy přes Slezsko, Polsko, Moskvu, Tatarsko k carskému dvoru v Persii v letech 1602 – 1604*. V první podkapitole najdeme cenné informace o edici (první vydání cestopisu, rozdíly mezi prvním a následujícími vydáními, upozornění na chyby a omyly, druhé a třetí vydání v Altengurgu, mapy a dodatky apod., Wolkanův přetisk třetího vydání v Liberci, Francevův v Praze), studentka upozorňuje na zmínky o Tektanderově cestopise v sekundární literatuře a překlady do ruštiny, francouzštiny a maďarštiny, jakož i možnost seznámit se s vydáním z roku 1610 v digitalizované podobě. V dalších podkapitolkách diplomatka pojednává o jednotlivých etapách cesty z Čech do Persie. Poselstvo cestovalo územím dnešního Polska do Moskvy, kterou autor osobitě popisuje, staví se kriticky k pravoslaví a Rusům vůbec. Následuje cesta do Kazaně a Astracháně, informace o Tatarech, plavbě po Volze a prvních krocích v Persii. Je zaznamenána smrt Štěpána Kakaše, který poselstvo vedl. Značná pozornost je v cestopise přirozeně věnována návštěvě Tabrízu a setkání s perským šáhem. Tektander popisuje perské obyčeje, všimá si jejich náboženství, ale i architektury, stolování a podobně. Obdobný zájem projevuje o Arménii a Jerevan. Informace

o cestopisu jsou doplněny řadou citátů z díla, které studentka nejen pečlivě vybrala, ale i přeložila.

Šestá kapitola je komparací Tektanderova cestopisu s cestopisnou literaturou 15. a 16. století z několika hledisek: diplomantka se zamýšlí především nad vztahem reality a fikce, dynamičností a staticností jednotlivých pasáží cestopisů, zjišťuje motivy putování jednotlivých autorů cestopisů a zabývá se intertextualitou jednotlivých děl. Získané poznatky jsou shrnuty v závěrečné podkapitole. V poslední kapitole diplomatka uvádí získané poznatky o žánru, biografické a bibliografické údaje, především pak hodnotí Tektanderův cestopis v kontextu české humanistické literatury, konstatuje míru autorovy objektivity při popisu zemí, jejich obyvatel a zvyků, s nimiž se setkal.

Práce je cenná tím, že uvádí do kontextu české humanistické cestopisné literatury dílo vzniknuvší v německém jazyce, do češtiny přeložené pouze zlomkovitě. Ukázky, jimiž je diplomová práce vhodně doplněna, překládala diplomantka z prvního a třetího vydání Tektanderova cestopisu. Práce je psaná pečlivě, s hlubokou znalostí dané problematiky a zajímavě doplněná přílohami.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

výborně

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: .....

.....
podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 2. června 2011

Stupeň klasifikace:	☒ výborně	☐ velmi dobře	☐ dobře	☐ nevyhověl
---------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

*) Nehodící se škrtněte

